

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

THEMA: CHRISTEN, DAT IS: DEELGENOOT

De Heidelbergse wil op praktische wijze een ogenblik met ons spreken, en ons onderwijzen. Hij heeft het gehad over de Christus, de Gezalfde, de Verordeneerde van de Vader, onze hoogste Profeet, enige Hogepriester en eeuwige Koning.

Dat is volkomen waar.

Maar wij?

De kerk?

De mensen die dit geschreven hebben?

De gemeente, van het begin tot het einde?

Hoe is het daar mee?

Hoe is nu die verhouding tussen Christus en Zijn volk?

Wat zijn dat nu: Christenen?

In Antiochië werden de mensen voor het eerst Christenen genoemd. Volgelingen van Christus. Of men het positief heeft bedoeld of negatief, dat weten wij niet. Maar daar werden ze Christenen genoemd. En die naam is gebleven door de eeuwen heen: Christenen.

En nu is de Heidelbergse geen boek om, bij wijze van spreken, naast de Heere Jezus Christus nog een andere hoogheid en verhevenheid op te richten. Zoals velen de Christen hebben vereerd boven de Christus. Zoals velen de klemtoon hebben verlegd van de verkiezende God, naar de verkoren zondaar. En van de wederbarende Geest naar de wedergeboren mens. Dat wil de Heidelbergse perse niet doen.

Daarom is het onderwijs altijd zo praktisch gericht. Het is alsof ze alles bijeen vat, en hier maakt ze even zo een kort onderonsje, zou je zeggen. Even, ja, dat antwoord, van die Christus, goed, dat hebben we gehoord. Hopelijk geloofd en bewonderd. En nu opeens die persoonlijke, hoogst persoonlijke confrontatie: Maar waarom wordt jij nu een Christen genaamd? Is dat omdat je in één of ander kerkboek ingeschreven staat, dat je lid bent van de één of andere Christelijke groepering, of is dat omdat je op een Christelijke manier stemt? Wat is dat nu eigenlijk, waar houdt dat nu verband mee? En je voelt, die vraag die kan ons wel overvallen. Die vraag kan heel wat in beweging brengen.

Op de voorgrond zou ik dit willen stellen: Die vraag is zo nodig omdat wij niet van

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

onzelf Christenen zijn, maar omdat - zo zegt Luther het - het is een 'worden', een Christen wórdén.

Als je dat hoofdstuk hebt horen lezen, van de vrucht van de prediking van de apostel Paulus onder de Thessalonicenzen, dan sta je verbaast. Dan ben je geneigd om met een zekere jaloezie daar naar te luisteren. O, wat heeft de prediking van dat Woord, van dat Evangelie een kracht gehad onder die mensen. Wat is Gods verkiezende liefde daar uitgekomen. Dat is ook zo.

De apostel Paulus is daar gekomen in Thessalonica en daar heeft hij drie sabbatten lang in de Synagoge uit de Schriften verklaard dat Jezus Christus de Messias is, en dat Hij moest lijden. En sommigen van de Joden geloofden. Maar daar geloofden nog meer Grieken. Een grote menigte van mannen en vrouwen. En toen werden de mensen van de Synagoge jaloers. En toen huurden zij enkele boeven, marktboeven. En zij hebben deze mensen opdracht gegeven om onder het volk van Thessalonica rond te gaan, en om het volk op te hitsen, zeggende: Dit zijn die gevaarlijke mensen die heel de zaak op zijn kop zetten. Die zeggen dat er een andere koning is dan de keizer. Ene Jezus. Dat was sluw bedacht. Want daarmee konden ze echt die Grieken ophitsen en in de war brengen, hoewel ze wisten en al lang gemerkt hadden dat Paulus niet kwam om een aards koninkrijk of één of andere politieke partij te stichten, dat hadden ze al lang gemerkt. Het ging hem om dat koninkrijk der hemelen, om dat te verkondigen. Maar als enig middel zien ze dan kans om die marktboeven, waarschijnlijk wel tegen beloning, te huren, die onder het volk rondgaan om die leugen rond te strooien.

En dan raakt het volk in beweging, en komt in opstand. Ze hebben de apostel en zijn medewerkers niet kunnen grijpen, die zijn de andere dag vertrokken. Maar ze hebben wel enkele mannen, waar ze vergaderden, uit hun huis gesleept, maar het is nog goed afgelopen.

Toen gingen ze naar Berea. En dan lees je - ja, ondanks dit prachtige eerste hoofdstuk - daar lees je bijvoorbeeld weer: De Bereërs waren edeler dan die van Thessalonica. Want die Bereërs die onderzochten dagelijks de Schriften, of het alzo was, gelijk de apostel gesproken had. Maar ook daar werd de rust weliswaar verstoord, want toen ze in Thessalonica hoorden dat het Evangelie in Berea kwam, toen stuurden ze enkele Joden daar naartoe, om het volk ook weer op te hitsen, wat ze ook gelukten. En weer zijn de apostel en zijn medewerkers ontkomen.

Ik noem dat alleen, dat stukje uit de historie van de Handelingen, daarom, om ons, als het ware, te laten aanvoelen: Er zitten twee kanten aan een zaak.

Als je nu Thessalonicenzen 1 leest, dan zou je toch moeten zeggen: Beter kan het niet. Dit is wel zo groot en zo heerlijk, wat de genade, wat die verkiezende liefde van God vermag in het leven van mensen. Van hele simpele, dwaze, zondige mensen. Dat er een roep van uitgaat. Van de kracht van dat Woord van God. Dat dat geloof dat ze in God mochten ontvangen en in de Heere Jezus Christus, luidbaar werd in de hele omgeving.

Nu, als je dat dan allemaal leest, dan krijg je echt dat beeld wat wij ook wel op sommige momenten in ons leven koesteren, dat ideaalbeeld. Dat je zegt: Zo is het nu echt. Zo zou het nu overal met Gods kerk moeten zijn. Dat er altijd gedankt zou mogen worden 'over u allen'. En in de gebeden, 'zonder ophouden gedenkende het werk uws geloofs,

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

en de arbeid der liefde, en de verdraagzaamheid der hoop op onze Heere Jezus Christus, voor onze God en Vader'.

Kijk, en nu heb je nog een kant van diezelfde gemeente. Je zou zeggen, hier staat nu echt in Thessalonicenzen, wat een Christen is. Hoe een Christen is. Onderwerp van Gods eeuwige liefde en ontferming. Wat hij is door God. Door Zijn eeuwige liefde. Die Zijn gemeente volmaakt heeft gesteld, ook die Thessalonicenzen, in Jezus Christus.

En nu die andere kant, zo'n opmerking in de Handelingen: De Bereërs waren edeler dan die van Thessalonica. In hun Christen-zijn, betekent dat, maakten ze toch een wat betere beurt, om zo eens te zeggen, dan in Thessalonica. Want ze waren ijverig in de Schriften. Dagelijks overdachten ze de preek, thuis in hun huizen, en keken ze in de Bijbel, in het Oude Testament was dat toen, of het zo was wat de apostel verkondigd had. Of het op het Woord van God gegrond was.

Je zou zeggen, krijgt dat eerste hoofdstuk dan niet een kleine deuk, een kleine beschadiging? Als de loftrumpet zo geheven wordt? Ja, maar die loftrumpet die wordt geheven op Gods verkiezende liefde. Hoe Hij Zijn gemeente zonder vlek en zonder rimpel tot Christenen gemaakt heeft, in de Heere Jezus Christus. En kijk, nu is de andere kant - het is een kant van dezelfde zaak - dit: Is dat Christen-zijn in Hem, door het geloof in Zijn Naam, is dat nu een dode zaak, of betekent dat iets. Is dat nu ook in de praktijk van het leven van belang? Is het nu ook een 'worden', een proces? Juist omdat die Christen zo heerlijk getekend is, als vrucht van Gods verkiezende liefde. Die door Hem gelooft in God. Is er dan ook ruimte gekomen vanuit die volheid, die 'staat', zou je zeggen, die 'vaste staat' in Christus, 'gij zijt in Hem volmaakt', is er daar nu ook een lijn, een draad die loopt, via de hoop en de liefde, naar het leven? Naar het leven van iedere dag? Naar het leven thuis, man en vrouw, kinderen en ouders, op je werk, waar dan ook? Is er verband? En dan moet je niet zomaar zeggen: Wat heeft dat er nu mee te maken? Dat heeft er alles mee te maken.

Kijk, je moet altijd denken, dat is niet zoiets van mij, dat ik bijvoorbeeld denk: hè, hè, nu is zondag 12, de tweede vraag van zondag 12 aan de orde, nu kan ik daar nog eens even goed op wijzen. Nu kan ik daar nog eens even goed op ingaan. Zo is het niet. Dat woord grijpt ons bij de kraag, mij net zo goed. Of dat het mij gelegen komt, of niet gelegen komt, dat die man opeens zo, in die zin wéér, dat je net denkt: Nu ja, we zijn klaar aan die heerlijke verkondiging van die Profeet, Priester en Koning, en opeens, daar zegt hij: Ja wacht, even nog wachten, maar jij? Waarom wordt jij nu een Christen genoemd? Jongen, meisje, zoon, dochter, waarom wordt jij een Christen genoemd? Wordt je wel een christen genoemd? Of misschien wel helemaal niet. Als ze zeggen: Wat is dat voor iemand? Dat iedereen zegt waar je mee omgaat: Dat weet ik ook niet, gewoon. Heb je nooit iets gemerkt? Nou nee.

Ja, wij hoeven het Woord van God niet te koop te dragen, daar gaat het niet om. Maar dan zijn wij toch eigenlijk zonder die werking en invloeden van de Heilige Geest. Want je hoeft heus niet allemaal in die zin een zendeling te zijn, en je hoeft ook niet elke dag aan de bel te trekken zoals sommige mensen in hun overspannen eigen werk. Maar het gaat er nu eens om, wat werkt God uit!? Wat doet de Heere God? Is het die Geest van Christus Die soms 'ja' zegt, en soms 'nee' zegt? Die het ene ogenblik ons troost, en het andere ogenblik zegt: Vooruit, schaam je.

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

Kijk, en nu gaat het er even over, over dat verband. Christus is een boom, de ware Wijnstok. En nu gaat het er niet om, 'zullen wij nu eens wat aan die ranken gaan hangen, mooie druiven. Of zullen wij aan die appelboom nu eens wat appeltjes gaan hangen', dat is toch allemaal bedrog. Dat is nu echt godsdienst. Om de zaak mooi te versieren aan de buitenkant, en mooi voor te doen. Dat houdt toch geen stand. Dat is echt niet echt. Maar het gaat erom, je zou zeggen, dat is een soort toetssteen, ja, gij, wij, u, ik, die Zijn Naam belijdt. Dat Hij het is, die Profeet, Priester en Koning. Wat heeft dat voor gevolgen gehad? Ja, door Hem. Wat voor gevolgen heeft het gehad? Dat Hij gekomen is en dat Hij zegt: Volg Mij. Al zijn we dan misschien in die zin - nee, wel zeker - geen apostelen, u en ik. Maar dat Hij toch zegt: Volg Mij. En dat Hij zegt: Die zijn kruis opneemt en Mij navolgt, en zo niet, die kan Mijn discipel niet zijn. Kijk, daar gaat het nu even om.

En nu moet je dat eens zo opvatten - ik heb er zelf ook altijd moeite mee, in het persoonlijke leven en met elkaar weet je wel, dan hebben wij zo gauw de neiging om ten ene male bij de pakken neer te gaan zitten en te zeggen van: Hoe kan dit nu, hoe kan dat nu. En dan kan een mens nog, in een quasi vroomheid, de zaak zo hoog opschroeven, alsof hij werkelijk van top tot teen bezet en ontroerd is als hij te maken krijgt met zondaren. Nu, ik heb altijd gezegd, je moet niet denken dat ik zo gauw ergens van omval. Want een zondaar die zichzelf mag leren kennen, die de Heere mag leren kennen, en iets van zichzelf, die weet echt wel wat er te koop is. Echt waar. Die hoeft niet alles te weten en alles te zien met eigen ogen om toch te weten wat er te koop is. Omdat hij die vuile bron van alle wanbedrijven, die leert hij bij zichzelf vinden. Dus dat raakt het altijd aan.

O, kom nooit met elkaar in die eigenwillige vroomheid. Kom bij elkaar en tot elkaar, ook tegenover elkaar soms, als metgezellen. Als reisgenoten. Distantieer je van het kwaad, van de zonde, maar doe niet zo alsof je te groot bent en te Christelijk bent om nog een woord met je naaste, met je dwalende naaste te spreken. Geef eerder blijk dat je van een andere kant komt. Dat God JOU uit de goot gehaald heeft. En dat God naar JOU heeft om willen zien, onverdiende zaligheid. Kijk, dan komen we uit een heel ander vaatje. Want dan ga je iets ervan verstaan, van dat spanningsveld wat ik net zei.

Je leest Thessalonicenzen 1, en vooral die eerste hoofdstukken die zijn vaak zo mooi hè. denk aan de Petrus-brieven en aan de Paulus-brieven, die eerste hoofdstukken die zijn zo mooi. Ik heb er voor mezelf altijd deze les uit mogen leren: Hoofdstuk 1 dat is: 'Gij zijt in Hem volmaakt die het Hoofd is'. Dat mag geen twijfel lijden. Daar wordt niet begonnen, zou je zeggen, met een domper. Daar wordt niet begonnen met een druk. Maar er wordt vrijelijk adem gehaald in de ruimte van Zijn eeuwige liefde, van Zijn welbehagen, van Zijn vrije gunst. Maar als je dan verder leest, nou, dan komt er nog al wat voor de dag. En dan hebben wij de neiging - als je dan verder leest, en de apostelen die gaan bestraffen, die gaan vermanen, die wijzen bepaalde dingen aan - om in de war te raken.

Dan zeg je: Ja, wat is er nu waar? Als ik dít lees, dat is toch de kerk niet. Neem de Korinthe-gemeente, neem deze gemeentes, dat is toch de kerk niet, daar klopt toch niets van? Hier fout, daar fout. Die neiging hebben wij. Nu, daar moeten wij dit tegenover stellen: Hoofdstuk 1 is: Christus en Zijn ganse kerk. Maar hoofdstuk 2 is: Hoe die Christus Zijn Geest, Zijn levenssappen in die weerbarstige zondaren voortstuwt.

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

Het is nu eenmaal niet Gods welbehagen geweest, om zodra wij in het geloof gekomen zijn door Zijn genade, om ons uit dit leven maar weg te nemen. Ik heb wel eens gedacht, wat zou dat mooi zijn. Het klinkt een beetje raar, en ik zeg dat niet omdat ik het zo slecht heb op aarde, dat de Heere niet goed is voor slechte mensen, daar zeg ik het niet voor. Maar daaruit, dat je zegt:

'Ach, daar komt nog vlees en wereld bij,
ai help ons toch, en maak ons vrij.'

En nu is er een leven lang strijd tussen de Geest van Christus en tussen onze verdorven natuur, die altijd maar weer de overhand wil nemen. Die altijd aan de touwtjes wil trekken. Daarom, in hoofdstuk 2 gaat het over het 'worden'. En hoofdstuk 1 in de geloofsleer zou je zeggen, dat gaat over het 'zijn'. Wat Hij gedaan heeft.

Denk aan psalm 105 en 106, daar vind je dat heel duidelijk in terug. Dus, heel voorzichtig, heel voorzichtig. Ik bedoel, de man die dit vraagt, die kan er heus wel tegen dat we een beetje beginnen te stotteren. En dat we even een beetje een rode kleur krijgen en weer een beetje bleek worden. Die man kijkt er wel doorheen dat er veel gezwamd wordt over Christenen en Christelijke mensen en Christelijke dingen, dat weet hij wel. Dat we zo Christelijk kunnen zijn, dat wij denken dat wij het zélf zijn. De hoogste profeet, enige priester en eeuwige koning. Hij kijkt daar wel doorheen. Hij heeft liever te doen met een mens die er verlegen van wordt, dan iemand die een heleboel kaartjes van lidmaatschap op de tafel gooit van allerlei Christelijke verenigingen en noem maar op.

"Waarom wordt gij een Christen genaamd?"

Eerst Hoofdstuk 1: "Omdat ik door het geloof een lidmaat van Christus....."

Hij draait de zaak niet om. Hoewel, geliefde gemeente, dat moet ik ook zeggen: Als je nu in de kerk bent, en je zou er eigenlijk zitten om je ouders, of om je opa en je oma, of om andere mensen, omdat je nog niet durft thuis te blijven, dan is dat niet goed. Maar ik ben er toch nog blij mee. Ik ben er toch blij mee dat je zo in de kerk zit. Want, in de kerk daar vliegen de pijlen in het rond van de Heilige Geest. En die treffen in het hart van des Konings vijanden. Hij heeft alle macht in de hemel en op de aarde.

Maar, toch wil de Catechismus het niet omdraaien. Die wil niet zeggen: Ik ben een Christen omdat ik Ik heb wel niet zoveel zin, maar omdat ik het er toch nog voor over heb om twee, drie keer naar de kerk te gaan, en omdat ik het er nog voor over heb om naar de catechisatie te gaan, en naar de zangvereniging of wat dan ook Nee, dát doet hij niet. Ik ben blij dat je er bent, maar dat geeft nog geen recht om de zaken om te draaien. Wij worden niet uit een soort kadaver-discipline Christenen. En zo zijn we ook geen Christenen. Dat bestaat niet.

Daarom die zuivere toon: Omdat ik door het GELOOF, een lidmaat van Christus ben, heden. Maar die kleine kinderen dan? Daar gaat het even niet over. Daar hoeft je je nu niet meer achter te verstoppen. Ik begroet die kleine kinderen van ganser harte. Als ze nog heel klein zijn ook. En ik weet heus wel dat er doorgaans geen geloof in is, in die kleine baby's die gedoopt worden. Dat doen we omdat het heil in Christus is, hoofdstuk 1. Al kunnen ze het nog niet geloven, al weten ze nog niet te denken.

Maar kijk, wij zijn groter geworden. Wij zitten op school. Op de lagere school of op de middelbare school, of op een nog hogere school, of we werken al. Dus ja, nu moet je

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

niet gelijk zeggen: Ja, maar ik ben toch gedoopt? Ja, ja, maar die man die weet wel dat er heel wat gedoopte kinderen de benenwagen nemen. Of de fiets of de auto en wat anders, en zeggen: Nu, het zit mij wel goed. Die weet wel dat er een hoop vaders en moeders zijn, die gaan als er een kindje geboren wordt, dan zeggen ze: Nu ja, het moet wel gedoopt zijn hoor, later krijg je er soms last mee. Als je met een christelijk iemand verkering krijgt, of zo. Het is voor alles beter, we zijn toch geen heidenen. Dan gaan ze een paar keer naar de kerk, soms maar één keer, en het kindje wordt gedoopt, en dan gaan ze niet meer. Er wordt niet uit de Bijbel gelezen, verder helemaal niets. Misschien eens in het jaar met het Kerstfeest, als het zo plechtig is, ja, van het Kindje, dan gaan we een keer.

Ja, kijk, daarom is het zo dat hij zich niet wil verbergen en zeggen: Ja, maar je bent gelijk al een Christen. Dat ben je automatisch als je wordt gedoopt, en dit en dat. Nee, dat komt hier gewoon niet even bij, dat komt er niet bij. Dat is een hoofdstuk apart. Dit hoofdstuk is aan de orde: Jij, jongen, meisje. Waarom wordt jij een Christen genoemd? Noemen ze je wel eens een Christen, dat ze zeggen: O, die is van de kerk, of: Die is van het geloof. Of niet?

Kijk, daar komt die vraag. En nu zegt hij: Omdat ik door het geloof een lidmaat van Christus ben. Dat is punt één. Je kunt nu niet even alles naar voren gaan schuiven: Ja, maar ik ben gedoopt en ik ga twee keer naar de kerk, of ik ga nog maar één keer, of allerlei dingen meer, ik ga helemaal niet. Nee, het gaat er om: Die in de Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven. Maar die de Zoon ongehoorzaam is, de toorn Gods blijft op hem.

Daar zie je ondanks alle gewauwel over geloof of ongeloof, daar zie je toch dat de heilige Schrift, daar aan ónze kant gezien Kijk, aan Góds kant gezien - ja , het geloof is nog nooit de grond geweest van de zaligheid, maar het geloof is wel altijd het middel geweest, het instrument om toevlucht te zoeken onder Zijn vleugelen. En om bij Hem en van Hem te zijn. Daarom krijg je hier niet eerst een heel mooi Christelijk leven. Maar je krijgt hier eerst dít: Het geloof in de Heere Jezus Christus, daarom een lidmaat.

Dat gaat soms heel raar. Die twee mannen die daar aan het kruis hingen, die hoorden bij elkaar, die twee moordenaars. Die lasterden allebei God, en ja, ze dachten: Waarom verlost Hij Zichzelf niet? Ze deden mee met de mensen die stonden te lachen en te spotten bij het kruis. En daar hing de Heere Jezus nu helemaal alleen. Wat gebeurt er nu? Ik kan het niet beschrijven, maar er is geloof gekomen. Er is geloof gekomen. En dat geloof openbaart zich direct in een relatie tot die Man die daar in het midden hangt, de Heere Jezus Christus.

Ze hadden eerst geen van beiden behoefte om bij Hem wat te zoeken, of om Hem wat te vragen. Maar door dat geloof, je zou zeggen, bij het scheiden van de markt, daar is dat geloof, misschien wel door de woorden van Jezus Christus die hij gehoord heeft: Vader vergeef het hun, ze weten niet wat zij doen, enzovoorts. De Heilige Geest heeft maar een paar woorden nodig, is die man opeens ergens neergezet, een Christen. Een CHRISTEN? Nu ja, hij heeft weinig tijd om Christelijk te worden, en om Christen te zijn, daar heeft hij weinig tijd voor.

Maar wat is het nu? Dat hij opeens aan Jezus wat vraagt? Dat hij opeens zijn gemeenschap met die andere moordenaar niet verloochent, 'wij toch rechtvaardig' zegt hij, 'maar waarom laster jij God makker, waarom laster jij God? Wij krijgen toch de straf

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

die we verdienen? Maar Deze heeft niets onbehoorlijks gedaan'. Waarom staat hij opeens niet meer alleen? Al voelt hij zich alleen. Al voelt hij zich doodongelukkig, die moordenaar. Al weet hij geen raad van de pijn. Hoe komt het dat daar opeens die mystieke, die verborgen werking is, dat hij opeens gelooft in die Man die daar naast hem hangt? Die daar ook op reis is naar de dood, naar de eeuwigheid. Hoe komt dat dan?

Waar nu Petrus en al die mannen zoveel moeite mee hadden, en de mensen ook, dat ze zeiden: Ja, maar dat kan niet hoor, dat kan niet. Iemand die zo aan het einde komt, dat kan niet van God zijn. "Wees Uzelf genadig". Hoe komt het nu dat die man in één keer blijkbaar dingen ziet die de anderen niet zien? Door het geloof! Nu zie je direct die relatie. Het is geen relatie van een bezitter, 'wij horen bij elkaar'. Maar het komt uit, hij roept Hem aan. Hij zoekt de toevlucht tot Hem. Dat doet het geloof, de toevlucht.

Er is niemand die hem helpen kan. Maar deze Man, als Hij wil, kan Hij helpen. Als Hij mij wil redden, kan Hij mij redden. Hij? Ja Hij! En dan roept hij of de Heere aan hem wil denken. En de Heere denkt aan hem.

Voel je nu? Nu hangt hij daar samen met zijn maat, en hij weet goed dat het z'n maat is, 'wij zijn in hetzelfde oordeel'. Hij staat er in die zin niet boven. Maar hij zegt wel, zodra hij overgezet is - dat klinkt heel raar - in het Koninkrijk van de Zoon Zijner liefde: "Laster jij ook God, jongen houdt op asjeblijft, houdt op met vloeken". Hij staat opeens aan de andere kant. Hij heeft opeens die Borg nodig, die Middelaar, die Stervende, die Verachte.

Daar zie je nu hoe sterk, door het geloof een lidmaat van Christus. Ik neem hier nu een bijzonder geval. Het gaat niet met ieder mens op precies dezelfde manier. Maar in principe, dat geloof van die moordenaar, dat hebben we allemaal nodig om deelgenoten te zijn. Mede-erfgenamen te zijn. Broeders te mogen zijn van Hem, die oudste Broeder.

Voel je nu aan dat punt 1 komt overeen met hoofdstuk 1 van de Thesalonicensen. Het geloof in Zijn Naam. Want mensen kunnen een heleboel versieren daarbuiten. Mensen kunnen het zelfs zover brengen dat het nog - en op zich is dat goed, je moet niet denken dat het goed is om de zonde te dienen, dat je daar blijdschap van zal hebben en voorspoed, nee hoor, helemaal niet. Dat geeft alleen maar onrust en ellende. Maar wij weten, daarmee kunnen wij niet voor God bestaan, dat kan niet. Maar nu die door het geloof een lidmaat, een lid zijn van Hem. Zoals die vinger aan het lichaam een lid is, of die teen, of die kromgegroeide teen. Een lidmaat.

En dat ben ik niet geworden, maar dat ben ik uit genade gemaakt, door het geloof, 'die door Hem gelooft in God'. Dan ligt de grond zuiver. Dan hoeven we niet een soort vleselijke heiligmaking te gaan drijven, een vleselijke godzaligheid, om daar de waarde in te zien, maar dan mogen we de waarde zien in Hem, de Koning van de kerk. Die Zijn volk Zelf leert en onderwijst.

Waarom een Christen?

Omdat ik door het geloof een lidmaat van Christus, en alzo Zijn zalving deelachtig ben.

Zijn zalving, wat is dat?

Dat is de Geest, de Geest van Christus. Ik heb dat uit Jesaja wel eens zitten overdenken, die tekst: Mijn Geest die op U is, en Mijn woorden die Ik in Uwe mond gegeven heb, die zal ook zijn op Uw zaad, en op het zaad des zaads. Maar ik heb gezien dat dat

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

naar de Heere Jezus wijst. Dat Hij die belofte heeft van die Geest en van het Woord, en op Zijn ganse kerk. Zijn kerk.

Kijk, wij kunnen niet beschikken. Wij kunnen de Heilige Geest niet overdragen. Wij kunnen de woorden niet overdragen. Maar dat kan nu God naar Zijn eeuwige liefde wel. Die doet het. Die zalft Zijn Christus en Zijn kerk. En dat is een troostrijke gedachte. Als je zelf in je leven geen stap vooruit kan komen is dat een troostrijke gedachte. Dat Hij dat heeft toegezegd en beloofd.

Zijn zalving, dat is dus de Heilige Geest. De Geest van Christus waar Hij mee gezalfd is zonder mate, volmaakt. Die krijgt de kerk ook. Ze krijgen er deel aan door het geloof. Mensen, dat is zo iets groots, maar ook zo iets aangenaams om dit met elkaar te overdenken. Al schiet het wel eens in je hart dat je zegt: O, o, ik ben nog amper op de weg. Maar dat je die lijnen ziet lopen: Christus is de Gezalfde, op Hem is de milde regen van de Geest neergedaald. Hoe vang ik nu ook een druppeltje van die regen?

Nu ja, je kunt zeggen: Een druppeltje is niet genoeg. Maar och, laten we toch daar ook aan denken, we zijn zo onwaardig. "Laat ook van die milde regen drup'len vallen, ook op mij". We zijn zo onwaardig. De mensen praten wel over: Nee, nee, het is een stroom en een fontein. Het is allemaal waar, het is allemaal waar. Maar ach, in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk. Bij ons is het alles ten dele. Wij bedroeven die Heilige Geest. Wij bieden Hem weerstand.

Nu, Zijn zalving. Die stam is de Heere Jezus Christus. Maar om nu die regen te vangen moet je bij die stam zijn. Moet je op een of andere manier er aan vast zitten. In die sfeer moet je zijn. In de zin van Christus.

Kijk, en dat wordt hier wel gezegd: Door het geloof een lidmaat van Christus. Ja, maar dan ook DEELGENOOT zijn. Hoe Hij gezalfd is, wij door Hem. "Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven". Dat kan alleen maar via die Christus. Er is wel een andere werking van de Heilige Geest ook, onder alle mensen. Maar het gaat hier over de zaligheid. Het gaat hier over onze redding. Nu, hoe kan er nu iets van die Christus bij ons komen als er niet die verbinding is? En dat is het allerheiligst geloof. Als die lijn er is, dat instrument.

Daarom staat er: Omdat ik door het geloof een lidmaat van Christus, en op die manier, op die wijze, alzo, Zijn zalving deelachtig ben. Wij komen niet als zulke gezalften bij Christus, wij komen als arme, verloren schepselen. Die moeten bekennen:

'Niet het offer dat ik breng,
niet de tranen die ik pleng,
schoon ik ganse nachten ween,
kunnen redden, Gij alleen.'

Zo komen wij. Maar in Hem deelgenoot van Zijn goede Geest, Zijn zalving.

Waarom is dat die zalving?

Nu is het eigenaardig, nu krijg je precies die drie aspecten van dat ambt, die zie je hier weer opduiken. Profeet, priester, koning. Dat geldt nu eens helemaal niet van een dominee of van een ouderling of een diaken of een of ander belangrijk personage. Dat gaat hier over de Christenen. Daar wordt het ambt hersteld, profeet, priester, koning. Nu ja Ja! In beginsel. Ik zeg dat 'in beginsel' niet om het af te zwakken. Nee, dat zeg ik op grond van het Woord van God: Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen, ik dank God door Jezus Christus. Goede christenen zijn we als we er niet meer zijn, hier. Dan zijn we

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

volmaakte Christenen. Als we verlost mogen worden van onszelf, en van alles wat de Heere mishaagt. Wat zal dat een zegen zijn, om zo verlost te mogen zijn. Hier op aarde, hoe je het ook keert of draait, hier blijft het een wórd. Er is geen enkele reden tot hoogmoed of verwaandheid omdat we de streep bereikt hebben. Helemaal niet. We hebben alleen in Christus alles.

Nu, op die manier Zijn zalving deelachtig zijn, omdat ik door het geloof Hem ingelijfd ben, OPDAT IK ZIJN NAAM BELIJDE.

De profeet.

Het werk van de profeet is praten, belijden, spreken. Het werk van de profeet duidt aan: Gedachten, het hoofd. Zoals Adam in het paradijs geschapen was om de Heere God te kennen met geheel zijn verstand. Niet om allerlei duivelse dingetjes uit te zoeken, uit te vinden. Niet om allerlei dingen te bedenken zoals ze nu doen in het laboratorium. Ook allerlei gruwelijke dingen. Niet om maar een beetje te manipuleren met alles en nog wat. Ook niet om de gemeenste wapens uit te broeden die er te bedenken vallen. Nee, daarvoor zijn we geen profeet. Daarvoor hadden we ons hoofd niet gehad in het paradijs. We hadden ons hoofd gehad, als we naar die bloemetjes keken of naar die bomen, om te zingen:

'Het ruime hemelrond,
vertelt met blijde mond,
Uw eer en heerlijkheid.
De heldere lucht en het zwerk,
verkondigen Uw werk.'

Nu, dat hoofd is helemaal in de war geraakt.

We hebben nog wel een hoofd, we hebben ook nog wel verstand, we hebben nog wel gedachten, maar ach, je zingt zo van de goddelozen in psalm 36:

'Des 's nachts is 't kwaad zijn overleg,
hij stelt zich op een boze weg,
en schuwt geen snode werken.

Maar nu komt daar die zalving, profeet.

'De volken zullen U belijden,
o God, U prijzen al te saâm.
De natiën zullen zich verblijden,
en juichen over Uwe Naam.'

Er is geroepen, geliefde gemeente:

'Looft, looft de Heere, gij heidendom,
gij volken prijst Zijn Naam alom.'

Als dat van ons had moeten komen, had er nooit wat van gekomen. Maar dat is nu gekomen van Hem. Hij, die het ambt heeft gered. Hij geeft Zijn zalving, opdat wij onze God zouden gemaakt zijn tot profeten, priesters en koningen Gode.

Opdat ik Zijn Naam belijde.

Daar komt hij weer, kijk eens naar Paulus. Een vijand van de Naam, straks verkondigt hij de Naam. Kijk eens naar het algemeen, in het Oude en in het Nieuwe Testament, het gaat door donkere wegen. Het gaat door wegen alsof het wel lijkt dat de valse profeet alleen maar in z'n eigen naam zal leren en doodgaan, en alles kapot maakt. Maar

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

tenslotte komen ze er toch uit, Zijn Naam. En Gods kinderen? Jakob zegt: Het loopt allemaal op niets uit, het is allemaal even ellendig, ik ben beroofd van alles. Mijn kinderen weg, Simeon weg, Jozef dood, Benjamin nu nog weg. Maar het volgende hoofdstuk zegt: God de Almachtige zegene jullie, Die ga met je. Hij mag loslaten. Ja, maar niet loslaten zoals wij, elkaar in de vernieling laten gaan. Maar in de handen van Die trouwe Heere. Zie je die profeet? Telkens breekt het er doorheen, ook tot op zijn sterfbed toe: op Uw zaligheid wacht ik Heere.

Hadden jullie dat nu ooit kunnen denken dat een mens - ik bedoel nu ons grote mensen hoor - meer een smoel heeft dan een mond, ergens, in het licht gezien van God en Zijn Woord. Kun je dan indenken dat zo'n stofnest dat die Zijn Naam belijdt? Profeten en profetessen. Dat ze daar opeens uitspreken: Wiens eigen ik ben. Dat ze opeens 'nee' zeggen tegen de duivel, tegen de wereld, tegen alles, tegen zichzelf. Onvoorstelbaar gewoon.

Daarvoor hoef je de mensen niet te vereren, maar Christus te eren. Dat Hij dat kan. Dat het nu vrucht is van Zijn bediening: Zijn naam belijden. Nu, dat kan soms op school al beginnen. Je hoeft heus niet als een uitzondering, in dat opzicht, te zijn. Je hoeft jezelf er ook niet boven te stellen. Maar het kan ook zijn dat je zeggen moet: Nee, ik ga niet mee, of, ik doe niet mee. Waarom niet? Ja, nee. Of komt dat soms omdat je van de kerk bent? Daar krijg je het al. Daar krijg je al iets van die spanning, die hatelijkheid soms. "In de wereld zult gij verdrukking hebben". Toch is dat vrucht, Zijn Naam belijden.

O, zo kan een mens honderd keer struikelen, en toch telkens wordt hij weer opgericht door de genade. Zijn Naam belijden: Die God, Die heeft mij geholpen, Die heeft het gedaan, Die is het Schild dat mij bevrijdt, Die opent mijn lippen, Die verzoent mijn ongerechtigheid. Nu, dat kun je zelf uitbreiden naar believen. Zijn Naam belijden. Vaders, moeders, telkens komt het uit in ons krakend krakkemikkig leven. Soms op een moment dat je denkt: is er dan niets anders meer dan 'wij?' Wijzelf? En opeens breekt het door, onze God is een God die orde op zaken stelt, en daar gaat hij. O, gelukkig is toch het volk welks God de Heere is, het volk dat het geklank kent. Dat de Heere Zich met ons bemoeit.

En Mijzelf tot een levend dankoffer Hem offere. Triest, dat verloren ambt. Christus, de enige Hogepriester. Ja, Christen, dat wil zeggen, deelachtig, deelgenoot. Priester, is er dan nog wat te offeren? Nou nee, er is niets meer ter verzoening aan of toe te brengen, want Die grote Hogepriester heeft met één offer voor eeuwig volmaakt, voor al degenen die geheiligd worden. Onberispelijk zijn ze in Hem.

Maar die Koning zegt: Mijn zoon, geef Mij uw hart. En dat willen we niet hè. Wij willen toch graag in ieder geval een flink stukje voor onszelf houden. We denken allemaal dat we er zo slecht bij staan als we van Hem zijn. Want we hebben dat vertaald in allerlei dingen. In een hele hoop reglementen van wat wel en niet, en zus en zo, weet je wel, op die manier. Die denktrant hebben wij. En toch zitten we er dan weer naast. Wij zitten allemaal negatieve dingen op te noemen. Maar zo is het niet. Mijzelf tot een levend dankoffer Hem offere. Dat is heel wat anders.

'Nu zal mijn ziel, nu zullen al mijn zinnen,
o God mijn sterkte, U hartelijk beminnen.'

Dat is geen vrucht van onze akker, omdat we zo Christelijk zijn. Meestal wordt er op die

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

manier over gepraat: Ja, ik kom niets te kort dan dankbaarheid. Als ik nu maar dit, we moesten veel meer dat en zus zijn, maar wat schiet je daar mee op? Let er nu eens op wat de Heere doet: 'Een milde regen zond G' o Heere,
op Uw bezwijkend' erfenis neer,
om sterkt' aan haar te geven'.

Toen nam Mirjam de trommel, de schalmei, en daar sprongen ze in de woestijn, aan de overkant van de zee, de vrouwen in de reidans, en de mannen erbij. Daar zongen zij Gode lof, dat de Heere het paard en zijn ruiters in de zee geworpen had. En dat Hij ze bevrijd had met een grote bevrijding. Dat doet de Heere.

Een levend dankoffer.

Denk eens aan psalm 116: 'Ik zal met vreugd' in 't huis der Heeren gaan,
om daar met lof Uw grote Naam te danken.
Jeruzalem, gij hoort die blijde klanken,
elk heff' met mij de lof des Heeren aan.'

Dat doet de Heere, soms, ik zou bijna zeggen, als je goed bij je hart bent, maar dat is eigenlijk niet goed gezegd, want dat is niet zo best. Maar als je dichtbij bent dan kun je het wel eens zo oprecht vragen: Heere, alstublieft, neem nu alles, neem mij helemaal. En wil mij helemaal regeren door Uw Woord en Geest, alstublieft. Dat mijn handen, mijn ogen, mijn oren, die normaal gesproken - normaal mag ik niet zeggen - tot een aanfluiting zijn, op U gericht mogen zijn, rechtuit. Dat mijn handen niet in vuistvorm, maar gevouwen tot U gericht zijn. Dat mijn voeten naarstig mogen zijn, niet om de weg van het verderf te bewandelen, maar om op weg te mogen zijn naar Sion. Dat is iets priesterlijks. Dat is geen offer meer voor de zonde, maar dat is het beginsel van de eeuwige blijdschap: Ik ben van Hem, Hij is de mijne en ik ben de Zijne.

Een levend, staat er, een levend dankoffer. Je kunt ook dode dankoffers brengen, alleen maar naar de vorm. Je kunt ook zeggen: Ja, natuurlijk - nu ja, dat geeft ook niet - wat zingen we? Zo is het bij ons over het algemeen. We weten niet eens wat we zingen. Maar nu doet die Geest van Christus die maakt het levend, zodat hij er in meegenomen wordt. Zodat hij wel eens uitroept: 'Och dat alle mensentongen,
aller engelenstem o Heere,
samen stemden, samen zongen,
eeuwig tot Uw lof en eer.'

Kijk, dat is dat priesterlijke van het hart: Profeet - hoofd; priester - hart. "Heere trek mij, ik zal U nalopen, verenig mijn hart tot de vreze van Uw Naam".

Tenslotte.

En met een vrije en goed consciëntie, in dit leven tegen de zonde en de duivel strijde, en in het hiernamaals in eeuwigheid over alle schepselen regere.

Koning.

Dan denk je aan de hand. "Jongens, met je handen". In je handen komt de kracht openbaar, menselijk gesproken even, dat zit in je handen. In je linker of in je rechterhand, dat doet er nu even niet zoveel toe onder de mensen. Maar, de hand is symbool van regeren, arbeiden. De hand, daar krijgen bepaalde dingen gestalte in, in je handen. In die hand draagt de koning een scepter, een teken van zijn koninklijke waardigheid.

CATECHISMUS ZONDAG 12 VRAAG 32 (VERVOLG)

Wij waren koningen om van ganser harte in het Paradijs met de Heere God te leven, en voor de aarde te zorgen, en voor de beesten, om ze namen te geven, enzovoorts. Dat is allemaal verloren. Jezus Christus bleek alleen dé Koning te zijn. Maar Zijn Geest is ook een Koninklijke Geest.

Vrije consciëntie en goed.

Hoe kan dat dan?

Vrijgemaakt van de dienstbaarheid van de zonde, vrijgemaakt van de slavernij om door de werken zalig te worden. Ja maar toch, die consciëntie kan zich nog aardig roeren. Het is niet altijd een goede consciëntie. Hoe vaak schuldig, hoe vaak beschuldigend. Ja, maar dat is nu ook Christus werk. Christus, Die het zo maakt in het leven, al ben je rondsom beschuldiglijk, en dan zeg je: Wat ben ik toch een rotkoning, ik ben helemaal geen koning, wat ben ik toch dit, wat ben ik toch dat. Al is er zoveel te bestraffen: Indien ik gevallen ben, o mijn vijandin, zal ik weer opstaan. Daar komt die Koninklijke Geest van Christus: Om tegen de duivel, tegen de zonde, tegen mezelf te strijden en te overwinnen.

Ik ben toch immers de grootste vriend van mezelf. De grootste vriend van mijn eigen ik, van mijn eigen zonde, van mijn eigen wil en begeerte. Daar ben ik de grootste vriend van. Maar de Koning steekt een spaak in het wiel. En de Geest van Christus gaat in tegen mijn begeerte. Ik moet een Christen worden.

Vat dat nu vriendelijk op. Vat dat nu zo op: Zoals Vader, Koning Jezus een huishouden regeert, zo wil de Koning die Geest van Christus ook in ons geven. Om niet te versagen.

O, geliefde gemeente, het is alles kort, maar dat geeft niet, we gaan nu naar huis. Het was kort, er was nog veel over te zeggen, maar ik wilde graag die zondag afbehandelen, volgende week is het weer Pinksterfeest, bij leven en welzijn. Maar dat laatste hè, dat koning. O, dat geve God, dat we daar allemaal een gebedje voor krijgen aan de troon van Gods genade. "Heere, Heere, o wil dat schenken, dat we niet bij de pakken neerzitten. Dat we niet verzinken in het moeras. U wilt dat we Christen worden. Heere, ik beken het, ik kan het niet. Ik ben geen Christen. Ik ben een zeer dwars en ongehoorzaam schepsel. Maar, wilt U het mij maken. Gaat U met mij op weg".

En nu moet je eens luisteren, daar gaan we mee naar huis. Dit is de wil van God, uw heiligmaking. Dat gij u onthoudt van de hoererie. Dat een ieder van u wete zijn vat te bezitten in heiligmaking en eer. Niet in kwade bewegingen der begeerlijkheid, gelijk de heidenen die God niet kennen. Dat niemand zijn broeder vertrede, de grond in trappen, noch bedriege in zijn handelingen, want de Heere is een wreker over dit alles. Gelijk wij u ook tevoren gezegd en betuigd hebben. Want God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, maar tot heiligmaking. Zo dan, die dit verwerpt, die verwerpt geen mens, maar God! Die ook Zijn Heilige Geest in ons gegeven heeft.

AMEN